

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาบุคลิกภาพ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามตัวแบบ I AM READY และอุปสรรค รวมถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามตัวแบบ I AM READY โดยศึกษา เฉพาะกลุ่มข้าราชการ ตำแหน่งประเภททั่วไป และสายวิชาการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ของหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดระเบียบวิธีการวิจัยนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาเจาะจงที่จะศึกษา เฉพาะข้าราชการ ตำแหน่ง ประเภททั่วไป และสายวิชาการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ซึ่ง สังกัดหน่วยงานราชการ บริหารส่วนภูมิภาค สังกัด กระทรวงมหาดไทย เฉพาะส่วนของสำนักงานอำนวยการ ที่มีสำนักงาน ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ทั้งสิ้น 7 หน่วยงาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 หน่วยงานราชการ สังกัด กระทรวงมหาดไทย

ลำดับ	หน่วยงานราชการส่วนกลาง	หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค
1	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่
2	กรมการปกครอง	ที่ทำการปกครองจังหวัด
3	กรมการพัฒนาชุมชน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่
4	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่
5	กรมที่ดิน	สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่
6	กรมโยธาธิการและผังเมือง	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
7	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงใหม่

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากหน่วยงานราชการ บริหารส่วนภูมิภาค สังกัด กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วน of หน่วยงานอำนวยการ ในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 7 หน่วยงาน ผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจจำนวนประชากร เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 พบว่า มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 272 คน ทั้งนี้เนื่องจาก จำนวนประชากรมีจำนวนไม่มาก ดังนั้น เพื่อให้ผลการศึกษา มีความครอบคลุม ผู้ศึกษาจึงให้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย เอกสารเชิงวิชาการ บทความ และสื่อสิ่งพิมพ์ ที่เผยแพร่ในเรื่องเกี่ยวกับบุคลิกภาพห้องค้ประกอบ และการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY เพื่อเป็นแนวทางในการทำรอบแนวคิดและการศึกษาค้นคว้า

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม(Field Survey) ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง และทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 272 คน นั่นคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ สังกัด หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคกระทรวงมหาดไทย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นั้น ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิด และแบบปลายเปิด เพื่อเก็บข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง บุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง และการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง อายุราชการ และอัตราเงินเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ซึ่งผู้ศึกษาคัดแปลงมาจากแบบวัดบุคลิกภาพห้องค้ประกอบของเสาวรส อรุณคง (2550 : 85-87) ซึ่งสร้างแบบวัดภายใต้ทฤษฎีบุคลิกภาพห้องค้ประกอบของ Costa and McCrae

ส่วนที่ 3 เป็นแบบวัดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY โดยจะวัดจากความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ซึ่งสร้างแบบวัดภายใต้ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP Theory) และแนวคิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงานตามตัวแบบ I AM READY ของสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ, ระดับการศึกษา, อัตราเงินเดือน, อาชีพ, ระดับ และอายุการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการวัด โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ที่มีตัวเลือกคำตอบ 5 ตัวเลือก ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งในแต่ละตัวเลือกจะมีการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ตารางที่ 3.2 การกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง แปลผลโดยอ้างอิงการนำเสนอของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 2) คือ

- ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.21-5.00
- ระดับเห็นด้วย คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.41-4.20
- ระดับไม่แน่ใจ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.61-3.40

ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนน	
	ข้อคำถามทางบวก	ข้อคำถามทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง แปลผลโดยอ้างอิงการนำเสนอของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 2) คือ

- ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ	4.21-5.00
- ระดับเห็นด้วย	คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ	3.41-4.20
- ระดับไม่แน่ใจ	คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ	2.61-3.40
- ระดับไม่เห็นด้วย	คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ	1.81-2.60
- ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ	1.00-1.80

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ค่าร้อยละ (Percentage)

4) การพิจารณาระดับของบุคลิกภาพห้องค้ประกอบ และระดับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY ซึ่งจำแนกตามความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมนั้น ผู้ศึกษาจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยแบ่งระดับด้วยวิธีหาค่าความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามที่กานดา พุนลาภทวี (2532:30) อธิบายไว้ คือ

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย} \\ \text{จำนวนชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากการพิจารณาแบ่งช่วงระดับข้างต้น จะทำให้สามารถกำหนดค่าระดับเฉลี่ย (X) ของระดับของบุคลิกภาพแต่ละประเภท และระดับของการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY ได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	} กำหนดให้เป็นระดับสูง
- คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20	
- คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	กำหนดให้เป็นระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60	} กำหนดให้เป็นระดับต่ำ
- คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80	

5) การทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ มีสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment Correlation Coefficient) และมีการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพื่อทดสอบว่าตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ ประเภทบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และตัวแปรตาม คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน ตามตัวแบบ I AM READY ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จากนั้น จึงนำผลการศึกษามาอภิปรายด้วยวิธีการเชิงพรรณนา

6) ปัญหา และอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามตัวแบบ I AM READY เป็นการรวบรวม และนำเสนอข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคดังกล่าว